

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 21.03.2019 № 6)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"ЕКОНОМІЧНІ РАХУНКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА"
2.03.07.24**

електронна пошта: O.Sikachyna@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-13-11
керівник ДСС: Сікачина О. В.

Київ – 2019

Зміст

	Стор.
1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність.....	4
2.2. Точність.....	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність.....	6
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	8
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Економічні рахунки сільського господарства" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної інформації, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення державного статистичного спостереження "Економічні рахунки сільського господарства" (далі – ДСС, спостереження) є формування економічних рахунків сільського господарства (рахунку виробництва та рахунку утворення доходу) та їх складових для обчислення на їхній основі ключових макроекономічних показників сільського господарства та інформаційного забезпечення системи національних рахунків.

Економічні рахунки сільського господарства є сателітними рахунками системи національних рахунків.

Основне завдання економічних рахунків сільського господарства – визначення, опис і аналіз процесу формування доходу від загальної сільськогосподарської економічної діяльності та його зміни в динаміці. Складання цих рахунків дозволяє проводити поглиблений аналіз економічного стану сільського господарства, а також забезпечує деталізовану інформацію та сприяє підвищенню її надійності в системі національного рахівництва.

ДСС, як окреме спостереження, запроваджено у 2014 році на виконання Плану дій щодо реалізації Стратегії розвитку державної статистики України на період до 2017 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.03.2013 № 145-р. При його впровадженні було здійснено формування показників рахунків виробництва та утворення доходу починаючи з 2011 року.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 2.03 "Економічна діяльність".

Нормативно-правовою основою проведення ДСС є Закон України "Про державну статистику". Спостереження проводиться з урахуванням основних методологічних положень Регламенту (ЕС) № 138/2004 Європейського Парламенту і Ради від 5 грудня 2003 року відносно Економічних рахунків сільського господарства (з поправками, унесеними Регламентом (ЕС) № 212/2008 від 7 березня 2008 року) (далі – ЕАА).

Спостереження проводиться раз на рік відповідно до Методологічних положень щодо складання економічних рахунків сільського господарства (далі – Методологічні положення), які затверджені наказом Держкомстату від 20.06.2014 № 195 і розміщені на офіційному веб-сайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) в розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Економічна діяльність"/"Сільське, лісове та рибне господарство".

Спостереження здійснюється на основі даних державних статистичних спостережень 1.02.01.01 "Обстеження робочої сили", 1.02.02.01 "Обстеження підприємств із питань статистики праці", 1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств", 2.03.01.01 "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", 2.03.05.01 "Наявність і рух основних засобів, амортизація", 2.03.07.03 "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур", 2.03.07.04 "Використання добрив і пестицидів під урожай сільськогосподарських культур", 2.03.07.06 "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин та забезпеченість їх кормами", 2.03.07.14 "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення", 2.03.07.17 "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства", 2.03.07.19 "Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості", 2.03.07.23 "Продукція сільського господарства у постійних цінах", 2.03.07.25 "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва", а також адміністративних даних казначейства щодо балансів головних розпорядників коштів державного бюджету.

Основними статистичними публікаціями, в яких поширюються дані ДСС, є статистична інформація "Економічні рахунки сільського господарства (рахунок виробництва та рахунок утворення доходу)" та статистичний збірник "Сільське господарство України". Крім того, дані, отримані за результатами ДСС, використовуються для заповнення запитальників міжнародних статистичних організацій.

На запити користувачів надається статистична інформація за результатами спостереження у зведеному вигляді на паперових носіях, в електронному форматі, засобами зв'язку, в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

Основними результатами (статистичними показниками та рахунками) спостереження є:

випуск сільського господарства (у фактичних цінах) за видами діяльності/продукції сільського господарства;

проміжне споживання у сільському господарстві (у фактичних цінах) за видами витрат;
 рахунок виробництва у сільському господарстві (у фактичних цінах) за елементами рахунку;
 рахунок утворення доходу в сільському господарстві (у фактичних цінах) за елементами рахунку.

ДСС охоплює одиниці, що здійснюють діяльність, пов'язану із вирощуванням однорічних, дворічних і багаторічних культур, відтворенням рослин, тваринництвом, змішаним сільським господарством, допоміжною діяльністю в сільському господарстві та післяурожайною діяльністю (групи 01.1 – 01.6 за КВЕД ДК 009:2010), на економічній території країни.

При складанні економічних рахунків сільського господарства використовується Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), Класифікація організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ), Класифікація інституційних секторів економіки (КІСЕ), Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ). Показники видів/груп продукції (діяльності) в таблицях економічних рахунків аналогічні визначеним для використання в інтегрованих таблицях відносно ЕАА.

Інформація, що отримана при проведенні спостереження, формується по Україні в цілому та поширюється у вигляді таблиць. Динаміка даних за цим ДСС, відповідно до зазначеного вище, наявна з 2011 року.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Точність і надійність результатів ДСС значною мірою залежить від якості даних інших державних статистичних спостережень і адміністративних джерел. Для забезпечення точності використовуються методи й правила поєднання та перевірки вхідних даних, перевірки та підтвердження якості проведених розрахунків/оцінок показників на кожному етапі виконання робіт.

При використанні статистичної інформації для формування економічних рахунків сільського господарства застосовуються, зокрема, такі методи контролю: аналіз даних у часі, аналіз взаємозв'язку показників, оцінка співвідношення між окремими елементами рахунків, а також проводиться кореляційний аналіз часових рядів даних.

В економічних рахунках сільського господарства для оцінки кожного виду продукції і послуг, зазначених у рахунках, використовується такий принцип: кожна зміна вартості (продукції, послуг) повинна бути віднесена до будь-якої зміни ціни або зміни обсягу або їх поєднання. Такий підхід дозволяє перевірити точність і узгодженість наявних даних і розрахунків.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної інформації та публікацій за результатами проведення спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. Для зручності користувачів на офіційному веб-сайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де вказані відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка і аналіз даних економічних рахунків сільського господарства здійснюються у такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
квітень–липень наступного за звітним року	липень – II декада серпня наступного за звітним року	III декада серпня – I декада вересня наступного за звітним року	II декада вересня наступного за звітним року

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються у терміни, передбачені Законом України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі у форматах (*.xls, *.doc, *.pdf) на офіційному веб-сайті Держстату в розділах "Статистична інформація"/"Сільське, лісове та рибне господарство" та "Статистична інформація"/"Публікації"/"Сільське, лісове та рибне господарство". Ця інформація може надаватися користувачам в електронному форматі за їхніми запитам.

Більш детальну статистичну інформацію, наявну за цим спостереженням, можна отримати за запитам в установленому порядку.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів ДСС, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов поширення його результатів:

адреса: 01601, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 3;

телефон: (044) 287–13–11;

електронна пошта: *O.Sikachyna@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.*

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287–06–72, факс 235–37–39;

електронна пошта: *el.zapyt@ukrstat.gov.ua.*

2.5. Послідовність та зі ставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки у державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Економічні рахунки сільського господарства враховують основні методологічні положення системи національних рахунків, є сателітними рахунками та джерелом додаткової інформації в національному рахівництві.

Слід зазначити, що при формуванні економічних рахунків сільського господарства також ураховуються концепції, визначення та класифікації, які використовуються в європейській системі економічних рахунків сільського господарства державами-членами ЄС, яка у свою чергу базується на основних принципах переглянутої системи національних рахунків.

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами ДСС, є органи державної влади та місцевого самоврядування, інші державні установи, наукові організації, міжнародні організації, навчальні заклади, підприємства та установи, фізичні особи, статистика національних рахунків.

У липні 2018 року Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення рівня задоволення інформаційних потреб користувачів статистичної інформації щодо економічних рахунків сільського господарства, яка наводиться в таблицях "Економічні рахунки сільського господарства (рахунок виробництва та рахунок утворення доходу)", а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Основні висновки за результатами опитування:

56% опитаних зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є основою або важливою складовою їхньої діяльності;

100% користувачів отримують необхідну інформацію електронними засобами (електронна пошта, Інтернет), 22% опитаних отримують її у відповідях на запити;

25% опитаних використовують офіційний веб-сайт Держстату для отримання інформації постійно, 75% – періодично;

99% опитаних, які у своїй діяльності використовували статистичні таблиці "Економічні рахунки сільського господарства (рахунок виробництва та рахунок утворення доходу)", поставили оцінку "відмінно" та "добре" переліку показників, уміщених у ній;

при цьому найчастіше використовують показники "Випуск рослинництва" (86% опитаних), "Випуск тваринництва" (86%), "Випуск продукції сільського господарства" (77%), "Валова додана вартість" (69% опитаних);

92% опитаних зазначили, що всю необхідну інформацію з питань економічних рахунків сільського господарства отримують у Держстаті;

від 80% до 100% користувачів дали оцінку "відмінно" та "добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників з тематики опитування. При цьому найбільш важливим критерієм якості статистичної інформації користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Своєчасність та Пунктуальність", на третьому – "Відповідність/Релевантність", на четвертому – "Доступність та Зрозумілість / Ясність";

88% опитаних на "відмінно" та "добре" оцінили інформаційне забезпечення користувачів з тематики опитування.

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наводиться в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

Ураховуючи те, що ДСС здійснюється на основі інформації інших державних статистичних спостережень і адміністративних даних, звітне навантаження на респондентів за цим спостереженням не розраховується, оскільки відсутній безпосередній збір даних від респондентів.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки у статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Необхідність дотримання принципу конфіденційності статистичної інформації визначена положеннями Закону України "Про державну статистику" та міжнародними стандартами.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього спостереження статистична інформація надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

Закон України "Про державну статистику" також визначає необхідність забезпечувати доступність, гласність і відкритість статистичної інформації, прозорість статистичної методології та статистичних методів, що відповідає міжнародним стандартам у галузі статистики. З метою забезпечення виконання цих положень у практиці проведення ДСС передбачено створення системи метаданих: методичних та методологічних документів стосовно його методів проведення, формування, опрацювання інформації, документів щодо її якості. Метадані спостереження оприлюднюються на офіційному веб-сайті Держстату та його територіальних органів, надаються користувачам у публікаціях.

Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення існуючих інформаційних потреб користувачів статистичної інформації та оптимізація процесу статистичного виробництва, що здійснюється шляхом раціоналізації вибору джерел адміністративних даних для формування статистичної інформації.

Оскільки дані, отримані за результатами спостереження, використовуються для прийняття управлінських рішень у сфері сільського господарства, з метою подальшого вдосконалення ДСС буде опрацьовано питання щодо визначення додаткових джерел даних.